

Zorginstituut Nederland

Kwaliteit van bestaan: Methoden in de praktijk

Focus op kennis en onderzoek,
aftrap NPG

22 juni 2015

Angelie van der Aalst

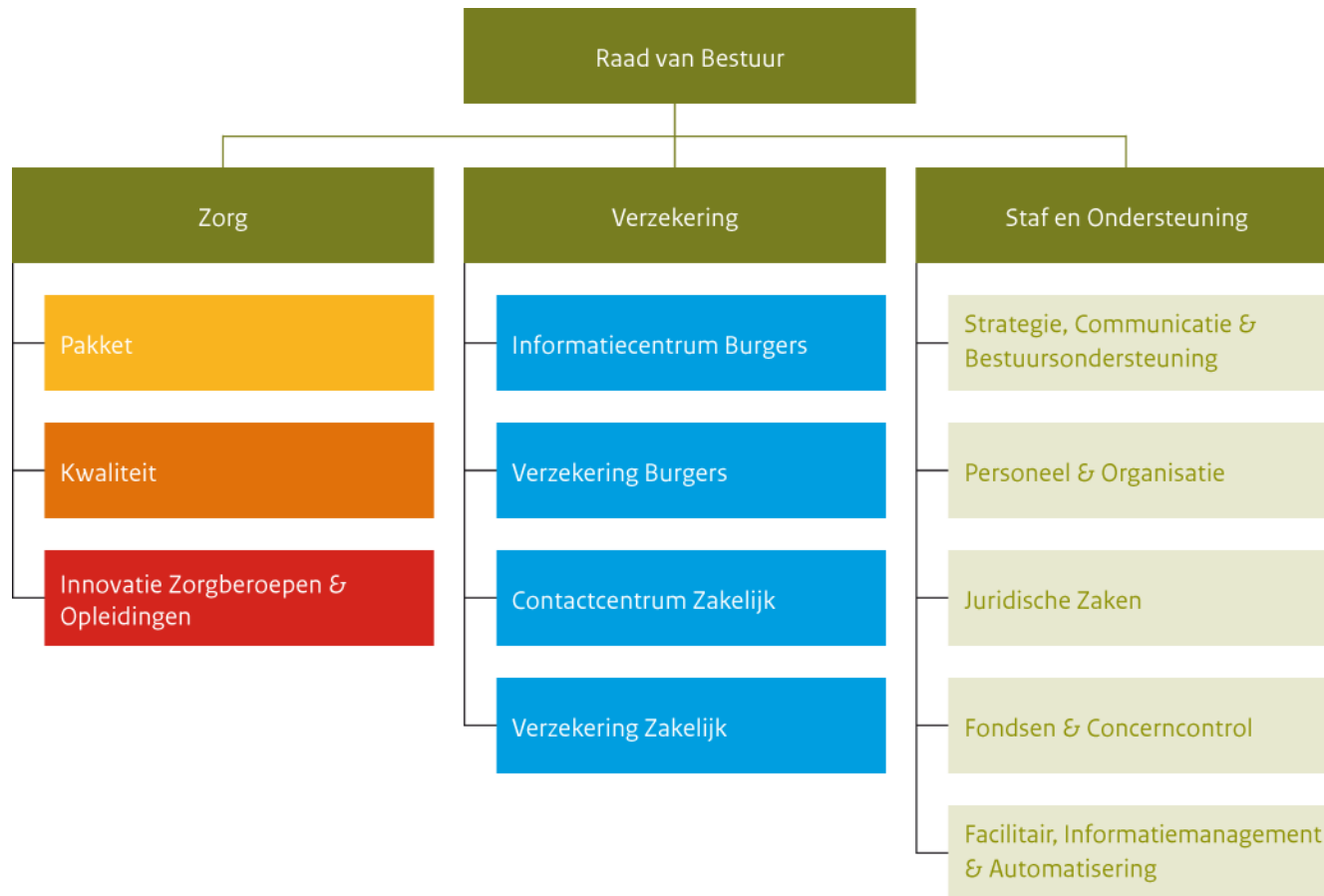

Inhoud presentatie

- Zorginstituut Nederland
- Inventariserend onderzoek: doel
- Vaststellen kwaliteit van bestaan: welke methoden
- Bij welke doelgroepen
- Hoe vaak toegepast
- Gebruik resultaten
- Hoe verder

Zorginstituut Nederland - organisatie

Wat wil het Zorginstituut bereiken?

1

- Patiënt/Cliënt weet:
 - wat hij mag verwachten van de zorg
 - welke zorgaanbieder voor hem de beste keuze is
 - dat kwaliteitsstandaarden aansluiten bij zorgvraag

- Informatie over kwaliteit
 - beschikbaar op één plaats
 - minder versnippering
 - onderlinge consistentie kwaliteitsstandaarden

Wat wil het Zorginstituut bereiken?

2

Beschrijving wat goede zorg is: *kwaliteitsstandaarden* en

Hoe dat vastgesteld kan worden: *meetinstrumenten*

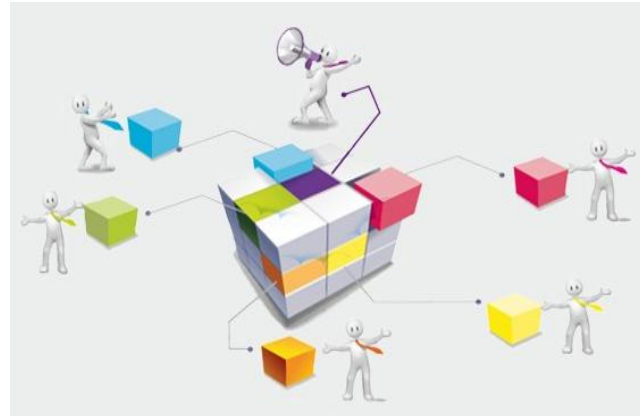
Hoe vastleggen en uitwisselen: *informatiestandaarden*

- hele breedte van de zorg (care en cure)
- samenhang kwaliteitsstandaarden & meetinstrumenten

Perspectief van de patiënt/cliënt centraal

Maatwerk

Keuze-informatie

Begrijpelijk

Meten met als doel?

- Zorg afstemmen op de individuele situatie en wensen van de cliënt
 - → wat zijn deze wensen en behoeften?
 - → hoe ervaart de client de zorg en ondersteuning?
- Informatie voor:
 - kwaliteitsverbetering voor het team van professionals rond de cliënt
 - Cliënt en familie, zodat zij hun rol in het zorgproces kunnen invullen en keuzes kunnen maken
- Maatschappelijk verantwoordelijkheid afleggen over een goede besteding van premiegelden

Vaststellen kwaliteit van bestaan

Kwaliteit van bestaan: centrale uitkomst van zorg en ondersteuning in de gehandicaptenzorg.

Scala aan methoden:

- kwantitatieve en kwalitatieve
- gevalideerde en niet gevalideerde

Inventariserend onderzoek Kwaliteit van leven-methoden i.h.k.v. ZonMw-programma 'Kwaliteit van Zorg'

Onderzoek gekoppeld aan evaluatie pijler 2B VGN
Uitvoering door onderzoeksbureau Significant

Operationalisering kwaliteit van bestaan binnen de gehandicaptenzorg

O.b.v. domeinen van Schalock:

- (1) lichamelijk welbevinden
- (2) psychisch welbevinden
- (3) interpersoonlijke relaties
- (4) deelname aan de samenleving
- (5) persoonlijke ontwikkeling
- (6) materieel welzijn
- (7) zelfbepaling
- (8) belangen

Extra in dit onderzoek: relatie zorgverlener – cliënt

Want zorg komt tot stand in de directe relatie tussen cliënt en zorgverlener!

Doel van de inventarisatie

Kwaliteit van Zorg → Kwaliteit van bestaan

Kwaliteit van bestaan meten:

- Welke methoden
- Bij welke doelgroepen
- Frequentie van inzetten
- Gebruik resultaten → relatie met het zorgproces?
- Ervaringen

Onderzoeksopzet

- Interviews met experts in de sector:
 - Brancheorganisatie: Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)
 - Cliëntenorganisatie: Ieder(In), ANGO en LSR (Landelijk Steunpunt(Mede)zeggenschap)
 - Zorgaanbieders: Nieuw Unicum en Siza
 - Zorgverzekeraars: Zorgverzekeraars Nederland en Achmea
- Enquête onder zorgaanbieders (kwaliteitsfunctionarissen en zorgprofessionals)
- 218 instellingen benaderd, 156 instellingen bruikbare respons (70%)

Gebruik 12 Waaierinstrumenten om kwaliteit van bestaan in beeld te brengen (bij 156 instellingen):

	Totaal	Percentage
Cliëntervaringsonderzoek (Effectory)	50	29%
Quality Qube (Buntix)	24	14%
Dit vind ik ervan! (Siza)	18	11%
Onze cliënten aan het woord (Ipso Facto)	18	11%
Ben ik tevreden (Dichterbij/Van Biene)	12	7%
C-toets OBC (VOBC/Stichting Alexander)	11	6%
Cliënten over kwaliteit (LSR)	10	6%
POS (Arduin)	9	5%
Mijn Mening (De Hondsborg)	8	5%
Tevredenheidsonderzoek (PSW)	6	4%
Toetsing cliëntwaardering (Philadelphia)	4	2%
CT-Toets VG (Humanitas DMH)	1	1%
Totaal	171	100%

bron: Significant; Het in kaart brengen van de kwaliteit van bestaan in de gehandicaptenzorg en ondersteuning, 2015.

Gebruik 64 andere gegroepede methoden om kwaliteit van bestaan in beeld te brengen*:

	Totaal	Percentage
Cliëntervarings- of cliënttevredenheidsonderzoek	26	41%
Bespreking van cliëntdossier of ondersteuningsplan	29	45%
Gericht op aangaan van gesprek of evaluatie met de cliënt	12	19%
Kwalitatieve instrumenten	10	16%
Gesprek of evaluatie met familie van cliënt of bewoners	8	13%
Gericht op competentieontwikkeling of ontwikkeling bij de cliënt	9	14%
Gericht op de professional	5	8%
Overige instrumenten of methoden	28	44%
Totaal	127	100%

* bron: Significant; Het in kaart brengen van de kwaliteit van bestaan in de gehandicaptenzorg en ondersteuning, 2015.

Hoe vaak worden methoden ingezet?

Waaierinstrumenten: Verplicht eens per **drie** jaar

- alleen voor interne verbetering?
- KiesBeter: nee
- Openbaar Databestand (ODB): nee

Andere instrumenten: Vaker

Waarom?

- ondersteuning zorgproces
- reflectie zorgverlener
- verbeterinformatie

Doelgroepen

Waaierinstrumenten en andere instrumenten geschikt voor doelgroepen met:

- lichamelijke beperking
- licht verstandelijke beperking
- matig verstandelijke beperking
- niet aangeboren hersenletsel

Minder geschikt voor doelgroepen met:

- ernstig verstandelijke beperking
- ernstig meervoudige beperking

Waar worden resultaten voor gebruikt	Waaier-instrument	Andere methoden
Cliëntinformatie	11%	15%
Verbeterinformatie voor de zorgaanbieder	15%	13%
Verbeterinformatie voor de professional	15%	16%
Zorginkoop	9%	5%
Informatie voor individueel zorgplan	11%	13%
Cliëntkeuze informatie	4%	7%
Toezichtinformatie	4%	4%
Zelfreflectie voor professional	9%	14%
Beleidsinformatie extern (bv cliëntenvereniging)	2%	4%
Voldoen aan pijler 2B (ervaringen van cliënten)	13%	0%
Voldoen aan pijler 3 (relatie cliënt en professional)	6%	10%

Conclusies

- Vaststellen kwaliteit van bestaan zowel met waaierinstrumenten als met andere methoden
- Resultaten gebruikt voor ondersteuning zorgproces
- En om de cliënt beter in beeld te krijgen
 - > kwaliteit van bestaan en kwaliteit van zorg en ondersteuning hangen sterk samen
- Reflectie op het handelen van de zorgverlener kan minder goed met de waaier instrumenten
- Keuze informatie voor cliënten is nog niet mogelijk

Hoe verder?

Subsidieronde ZonMw 2015

31 Projectideeën relatie cliënt – zorgverlener:

- vaststellen kwaliteit relatie (bv bejegening)
- verbeteren
- Gegevens tbv cliëntkeuze

Vragen?

- Rapport: binnenkort op website zorginstituut:
<http://www.zorginstituutnederland.nl/kwaliteit>
- En op de website van ZonMw
- Vragen of opmerkingen?
- Napraten kan
- contact: a.aalst@zinl.nl

